

ΓΕΥΜΑ ΜΕ ΤΗΝ «Κ»

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΙΔΕΕΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΜΟΔΑ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

ΚΑΙΡΟΣ

Ποιος είναι ο αλλοδαπός της «διπλανής πόρτας»

Ερευνα δύο ετών του Πανεπιστημίου Αθηνών σε 2.000 νοικοκυριά μεταναστών

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΔΕΛΗΘΑΝΑΣΗ**

«**ικανοποιητικό** βαθμό ένταξης» στην ελληνική κοινωνία εμφανίζουν οι αλλοδαποί που απασχολούνται στη νόμιμη και μη αγορά εργασίας, με ένα μεγάλο τμήμα τους ωστόσο να απασχολείται στην παραοικονομία, ενώ το 50% εργάζεται «επειδή δέχθηκε δουλειά με χαμηλή αμοιβή ή δουλειά που δεν έκανε κανείς άλλος». Οι ίδιοι λένε ότι «στα δύσκολα» τους στηρίζουν οι Έλληνες φίλοι τους, τονίζοντας ότι ουδέποτε αντιμετώπισαν ζήτημα περιθάλψης σε κάποιο πρόβλημα υγείας.

Σε πανελλαδική έρευνα δύο ετών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, που ολοκληρώθηκε πριν από λίγες εβδομάδες, με δείγμα 2.000 νοικοκυριά μεταναστών και 400 φορείς, καταγράφεται ο βαθμός ένταξης των αλλοδαπών (εργασία, στέγαση, υγεία, κοινωνική και πολιτική συμμετοχή).

Καταγραφή προβλημάτων

Παράλληλα, στην 600 σελίδων έρευνα (που παραδόθηκε στην αρμόδια υπφυπουργό Θεοδώρα Τζάκρη) καταγράφεται σειρά προβλημάτων αλλά και προτάσεις προς τη δημόσια διοίκηση, ώστε να αποφευχθούν μελλοντικά, σοβαρά κοινωνικά προβλήματα. Ειδικότερα:

- Υψηλός είναι ο βαθμός πρόσβασης των αλλοδαπών στην αγορά (νόμιμη και μη) εργασίας (89%). Όμως 6:10 απασχολούνται σε προσωρινή εργασία ή με σύμβαση, ενώ 5:10 δηλώνουν ότι έχουν δουλειά διότι έχουν αποδεχθεί χαμηλές αμοιβές ή «κανέναν άλλος δεν ήθελε τη συγκεκριμένη εργασία». Μό-

νο το 1% έχει βρει εργασία μέσω δημοσίων υπηρεσιών όπως ο ΟΑΕΔ. «Ένα μεγάλο μέρος από τους μεταναστές εργάζεται στην παραοικονομία», εξηγεί στην «Κ» ο ερευνητής κ. Σταύρος Ζωγραφάκης, «όπου οι αμοιβές δεν καλύπτονται από τις συμβάσεις εργασίας και δεν υπάρχουν δικλίδες ασφαλείας όταν μένουν άνεργοι. Άρα, το κοινωνικό πρόβλημα προβλέπεται ότι θα είναι έντονο».

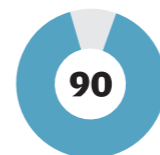
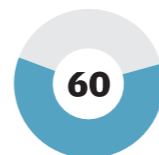
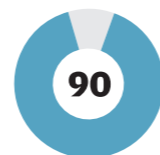
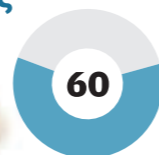
- Το ποσοστό ιδιοκατοίκησης ανέρχεται σε 8,2%. Το υψηλότερο ποσοστό ανήκει στους προερχόμενους από χώρες της Ευρώπης εκτός Ε.Ε. (κυρίως παλιννοστήσαντες), ακολουθούν αυτοί από χώρες-νέα μέλη της Ε.Ε. και έπονται αυτοί από Ασία και Αφρική (οι τελευταίοι είχαν έρθει πριν από δεκαετίες ως νόμιμα εργαζόμενοι ή φοιτητές). Τελευταίοι είναι οι Αλβανοί, οι οποίοι, αν και έχουν στήσει εδώ και χρόνια νοικοκυριά, κινούνται μεταξύ νομιμότητας και παρανομίας εξαιτίας της διογκούμενης κρίσης εργασίας. «Η ιδιότητα κατοικία αποτελεί σημαντικό παράγοντα κοινωνικής ένταξης», σχολιάζεται σχετικά και «θα πρέπει να διευκολυνθεί μέσα από το τραπεζικό σύστημα και την Πολιτεία».

- Το 91% των αλλοδαπών δηλώνει ότι έχει καλή ή πολύ καλή υγεία. Ποσοστό αισθητά υψηλότερο από το 68,9% των φτωχών Ελλήνων και το 78,6% των Ελλήνων με σχετική ή μεγάλη οικονομική άνεση. «Οι ημέρες νοσηλείας των αλλοδαπών είναι ανάλογες με τον μέσο όρο της Ελλάδας και του ΟΟΣΑ», τονίζει ο ερευνητής κ. Απόστολος Λαμπρόπουλος, και το 99% των α-

ΕΝΤΑΞΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

- A** Ανασφάλιστη εργασία, %
- B** Εργαζόμενοι χωρίς ταμείο υγείας, %
- Γ** Άνεργοι χωρίς ταμείο υγείας, %
- Δ** Μη οικονομικά ενεργοί χωρίς ταμείο υγείας, %
- E** Παιδιά χωρίς ταμείο υγείας, %

Οι μετανάστες σε αριθμούς %

	A	B	Γ	Δ	E
Έλληνες	2,9	2	23,1	2,3	1,9
Μετανάστες αλβανικής υπηκοότητας	11,4	6,8	12	7,9	4
Μετανάστες από τα νέα κράτη-μέλη της Ε.Ε.	20,2	19	23	13,3	9,4
Μετανάστες από λοιπές χώρες Ευρώπης εκτός Ε.Ε.-27	22,7	21,3	18,8	10,6	10,1
Μετανάστες από Ασία, Αφρική και Νότιο Αμερική	19,3	20,7	62,8	10,1	13,8
Σύνολο οικονομικών μεταναστών	15,4	12,6	20,6	9,1	5,6
Σύνολο πληθυσμού χώρας	4,1	3	22,9	2,7	2,3

ΠΟΣΟΣΤΟ ΙΔΙΟΚΑΤΟΙΚΗΣΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

ΠΗΓΗ: Έρευνα Πανεπιστημίου Αθηνών

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Απασχολείται κυρίως στην παραοικονομία, εργάζεται σε δουλειές που δεν κάνει κανείς άλλος και δηλώνει ικανοποιημένος από το σύστημα περιθάλψης.

λλοδαπών με επειγόν ή σοβαρό πρόβλημα υγείας δεν αντιμετώπισε άρνηση περιθάλψης.

- Αν και είναι ενημερωμένοι για το θεσμικό πλαίσιο (πρόσβαση στην ιθαγένεια, καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος) οι αλλοδαποί δεν παρουσιάζουν ανταπόκριση στην αξιοποίησή του, για ποικίλους λόγους. Υπάλληλοι των αρμόδιων υπηρεσιών δηλώνουν αδυναμία να ανταποκριθούν στο έργο τους όπως θα επιθυμούσαν και μιλούν για ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και ενημέρωσης για τις αλλαγές στη νομοθεσία. «Τα ποσοστά κοινωνικής και πολιτικής συμμετοχής είναι χαμηλά, ενώ δεν εμπιστεύονται τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και την Κοινωνία των Πολιτών», σημειώνει η ερευνήτρια κ. Νένα Σαμπατάκου. «Όμως, ενδιαφέρονται για τα κοινά και υπό κατάλληλες συνθήκες θα συμμετείχαν στην πολιτική ζωή».

- Οι μετανάστες διατηρούν ι-

σχυρούς δεσμούς με τη χώρα καταγωγής (78%) και είναι εξίσου δυναμικά προσανατολισμένοι στην ελληνική κοινωνία (πάνω από 70%). Είναι σε υψηλό βαθμό ικανοποιημένοι από τον εαυτό τους και τη ζωή τους (80%), αλλά από την άλλη δηλώνουν δυσκολία (70%) να ανταπεξέλθουν στις ανάγκες της καθημερινότητας. Στις δυσκολίες, απευθύνονται κυρίως στην οικογένεια και στους φίλους. Οι Έλληνες φίλοι τους λένε ότι τους υποστηρίζουν σε εξίσου υψηλό βαθμό (4,8 με άριστα το 10) με τους συμπατριώτες τους (5,6). Ακολουθούν «στη συμπάρσταση» οι δημόσιες υπηρεσίες (3,2), οι διάφοροι σύλλογοι (2,3) και μετά η Εκκλησία (2,2).

Επιστημονικοί υπεύθυνοι της έρευνας είναι οι καθηγητές Αντώνης Κόντης, Ηλίας Μπεζεβέγκης. Η έρευνα έγινε από το Εργαστήριο Μελέτης της Μετανάστευσης και της Διασποράς (enmedia.pspa.uoa.gr).

Μετ' εμποδίων η εκπαίδευσή τους

Το 20% των παιδιών μεταναστών δεν λαμβάνει επαρκή στήριξη από τους καθηγητές ενώ το 26% κάνει αδικαιολόγητες απουσίες, αποτελώντας την υψηλή ομάδα κινδύνου για «σοχική διαρροή». Συνολικά, ένα στα πέντε παιδιά μεταναστών εγκαταλείπει το σχολείο στην 6η δημοτικού ή στο γυμνάσιο. Για το υπόλοιπο 80%, οι γονείς αναφέρουν ικανοποιητική στήριξη από το σχολικό περιβάλλον. Οι επιδόσεις τους δεν διαφέρουν πολύ από αυτές των ημεδαπών, έχοντας μέσον όρο βαθμολογίας 8,5 στο δημοτικό και 15,5 στο γυμνάσιο και το λύκειο. «Όμως, ένα εκπαιδευτικό σύστημα που σέβεται τον εαυτό του», σημειώνουν οι ερευνήτες Μαρίνα Ντάλλα και Βασίλης Παυλόπουλος, «δεν θέλει να χάνει ένα στα πέντε παιδιά. Χρειάζονται περαιτέρω προσπάθειες».

Οι Αλβανοί γονείς εμφανίζονται ως οι πλέον θετικοί απέναντι στο ελληνικό σχολείο και ακολουθούν οι προερχόμενοι από Ασία και Αφρική. Η στάση τους δικαιολογείται από το γεγονός ότι προέρχονται από περιβάλλον με χαμηλότερο κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο. Αντιθέτως, οι γονείς από κράτη της πρώην ανατολικής Ευρώπης δηλώνουν πολύ μικρότερη ικανοποίηση, αφού έχουν θητεύσει σε καλύτερα εκπαιδευτικά συστήματα. Οι μεγαλύτερες προσδοκίες τους δημιουργούν απογοήτευση, που μεταφράζεται σε δυσκολότερη προσαρμογή των παιδιών στο σχολείο. Τα παιδιά επίσης που μένουν λιγότερα χρόνια στην Ελλάδα βιώνουν μικρότερη απογοήτευση από τα παιδιά των οποίων οι γονείς μένουν πολλά χρόνια στην Ελλάδα και έχουν μεγαλύτερες προσδοκίες. Οι ερευνήτες επιστούν την προσοχή για τα παιδιά που φθάνουν εδώ σε ηλικία 13-15 ετών, δεν πηγαίνουν στο σχολείο και καταλήγουν στο περιθώριο. «Το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να λάβει υπόψη αυτά τα παιδιά», σχολιάζει η κ. Ντάλλα, «διαφορετικά δεν θα έχει αξιοποιηθεί η αρνητική εμπειρία από άλλα κράτη που δεν έλαβαν υπόψη τις εκπαιδευτικές ανάγκες τέτοιων παιδιών».